

शैक्षणिक पर्याययोजना
अष्टमीकक्ष्या – 2021-22
संस्कृततृतीयभाषा

रचनासमिति:

- 1) श्रीमती शारदा मय्यर्, स.प.पू महाविद्यालयः, कुन्दापुरम्
- 2) श्रीमती सुचेता भट्ट, कर्नाटक पब्लिक स्कूल, कोटेश्वर, उडुपि मण्डलम्

शैक्षणिकपर्याययोजना

शैक्षणिकवर्ष: 2021-22 –अक्टोबर् मासः

कक्ष्या – अष्टमी

विषयः- तृतीयभाषा संस्कृतम्

क्र सं	मासाः/सप्ताहः	अधिगमफलानि	निर्देशात्मक-क्रियाकलापः	मौल्यमापनम्
1	<u>अक्टोबर् मासः</u> <u>प्रथमसप्ताहः</u> क्रियाकलापः -1	नवमः पाठः- अतिथिदेवो भव	कवि परिचयः। कवेः देश-काल-कृतीनां परिचयः छात्राः पाठं अध्यापकस्य निर्देशानुसारं गति-यति-लय पुरस्सरं स्फुटतया पठन्ति।	छात्राः समीचीनतया उच्चारणं ऋतवन्तः वा इति पश्यति।
2.	क्रियाकलापः -2	नवमः पाठः- अतिथिदेवो भव	अतिथि सत्कारस्य महत्वं ज्ञात्वा तादृशीं अन्यां कथां अन्विश्य लिखित्वा वाचनं कुर्वन्ति।	वाक्ये उच्चारणे दोषः अस्ति वा इति वीक्षणं करोति।
3	क्रियाकलापः -3	नवमः पाठः- अतिथिदेवो भव	पाठमेनं नाटकरूपेण अभिनेतुं प्रयतन्ते।	नाटकस्य अभिनय- विषये मार्गदर्शनं करोति अध्यापकः।

अभ्यासपत्रिका -1

एकवाक्येन उत्तरयत

- 1) व्याधः कीदृशः आसीत्?
- 2) व्याधः कपोतान् कुत्र स्थापितवान्?
- 3) कपोतः किं आनीय अग्निं ज्वालितवान्?
- 4) व्याधः कस्य अतिथिः?
- 5) कपोतयोः मरणं दृष्ट्वा व्याधः किं कृतवान्?

क्र सं	मासाः/सप्ताहः	अधिगमफलानि	निर्देशात्मक-क्रियाकलापः	मौल्यमापनम्
1	<u>अक्टोबर् मासः</u> <u>द्वितीयसप्ताहः</u>	(दसरा-विरामकाले) नामपदानां, संख्यायाः, प्रार्थनापद्यस्य च पुनः स्मरणम्	नामपदानां, संख्यायाः, प्रार्थनापद्यस्य च पुनः स्मरणम्, पठन-लेखनद्वारा पुनरावृत्तिः,	अध्यापकः गृहकार्यं परिशीलयति, मार्गदर्शनं करोति।

क्र सं	मासाः/सप्ताहः	अधिगमफलानि	निर्देशात्मक-क्रियाकलापः	मौल्यमापनम्
1	<u>अक्टोबर् मासः</u> <u>तृतीयसप्ताहः</u> क्रियाकलापः -1	एकादशः पाठः - उपसर्गाः , अव्ययानि च	संस्कृतभाषायां विद्यमानानां उपसर्गाणां परिचयः।	उपसर्गः नाम किम्? कति उपसर्गाः सन्ति? इत्यादि विषये सविवरं अध्यापकः परिशीलयति।
2.	क्रियाकलापः -2	एकादशः पाठः - उपसर्गाः , अव्ययानि च	वाक्यरचनाद्वारा क्रियापदार्थपरिवर्तकानाम् उपसर्गाणां परिचयः	छात्राः क्रियापदार्थ- परिवर्तक- उपसर्ग- विषयं ज्ञातवन्तः वा इति अवलोकनम्।
3	क्रियाकलापः -3	एकादशः पाठः - उपसर्गाः , अव्ययानि च । पत्रलेखनम्	अव्ययानां परिचयः, अव्ययानां प्रकाराणां परिचयः। छात्राः विरामपत्रलेखनक्रमं जानन्ति।	छात्राः अव्ययानां परिचयं प्राप्तवन्तः वा इति वीक्षणम्।

अभ्यासपत्रिका -1

एकवाक्येन उत्तरयत

- 1) उपसर्गः नाम किम्?
- 2) कति उपसर्गाः सन्ति?
- 3) क्रियापदार्थपरिवर्तकान् पञ्च उपसर्गान् लिखत।
- 4) अव्ययं नाम किम्?
- 5) रामः कृष्णः च पठति - अस्मिन् वाक्ये विद्यमानम् अव्ययं लिखत।

क्र सं	मासाः/सप्ताहः	अधिगमफलानि	निर्देशात्मक-क्रियाकलापः	मौल्यमापनम्
1	<u>अक्टोबर् मासः</u> <u>चतुर्थः सप्ताहः</u> क्रियाकलापः -1	पाठः - महर्षिः पाणिनिः	छात्राः संस्कृतव्याकरणे प्रसिद्धस्य पाणिनेः विषये विषये सविवरं जानन्ति।	छात्राः पाणिनेः बाल्यविद्याभ्यास- विषये ज्ञानं प्राप्तवन्तः वा इति वीक्षणम्।
2	क्रियाकलापः -2	पाठः - महर्षिः पाणिनिः	छात्राः पाठं अध्यापकस्य निर्देशानुसारं स्फुटतया पठन्ति।	छात्राः समीचीनतया उच्चारणं कृतवन्तः वा इति पश्यति।
3	क्रियाकलापः -3	पाठः - महर्षिः पाणिनिः प्रबन्धः	छात्राः माहेश्वरसूत्राणि कथं उत्पन्नानि इति विषये सविवरणज्ञानं प्राप्नुवन्ति। माहेश्वरसूत्राणां लेखनम्। पाठ्यपुस्तके विद्यमानस्य प्रबन्धस्य स्फुटतया लेखनम्। (गणराज्योत्सवः)	छात्राः माहेश्वरसूत्राणि ज्ञातवन्तः वा इति पश्यति। छात्राः स्फुटतया लेखने समर्थाः वा इति अवलोकनम्।

अभ्यासपत्रिका -1

एकवाक्येन उत्तरयत

- 1) पाणिनेः गुरुकुलं कुत्र आसीत्?
- 2) पाणिनेः गुरुकुलस्य आचार्यः कः?
- 3) शिवः कुत्र अनृत्यत्?
- 4) पाणिनिप्रणीतः ग्रन्थः कः?
- 5) माहेश्वरसूत्राणि कति सन्ति?

- 1) एकवाक्येन उत्तरयत 5*1=5
- a) व्याधः कीदृशः आसीत्?
- b) व्याधः कपोतां कुत्र स्थापितवान्?
- c) उपसर्गः नाम किम्?
- d) पाणिनेः गुरुकुलं कुत्र आसीत्?
- e) पाणिनिप्रणीतः ग्रन्थः कः?
- 2) एतेषाम् इतरवचनरूपाणि लिखत 2*1=2
- a) कपोता।
- b) पर्णम्।
- 3) समानार्थकपदानि लिखत। - वायुः 1*1=1
- 4) वाक्ये विद्यमानम् अव्ययं चित्वा लिखत 1*1=1
- रामः कृष्णः च पठति।
- 5) यथानिर्देशम् उत्तरं लिखत 1*3=3
- a) एतस्य सत्कारं करोतु।
- कः पाठः? का वदति? कं वदति?
- 6) दशभिः वाक्यैः उत्तरं कर्णाटक आङ्ग्लभाषया वा लिखत 1*3=3
- कपोतस्य अतिथिसत्कारं विवृणुत
- 7) दिनद्वयस्य विरामं सम्प्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति विरामपत्रमेकं लिखत 1*5=5